

Ograniczenie odpadów z tworzyw sztucznych w morzach

W maju 2018 r. Komisja Europejska przedłożyła wniosek ustawodawczy w celu rozwiązania problemu odpadów w morzach, koncentrując się na dziesięciu kluczowych plastikowych przedmiotach jednorazowego użytku zalegających na europejskich plażach, a także na narzędziach połowowych, które łącznie stanowią około 70 % odpadów morskich zanieczyszczających plaże w Europie. Negocjacje międzyinstytucjonalne z Radą zaowocowały porozumieniem osiągniętym w grudniu 2018 r., nad którym Parlament ma głosować podczas drugiej sesji marcowej.

Kontekst

Około trzy czwarte odpadów w morzach na świecie to tworzywa sztuczne, z których większość pochodzi ze źródeł lądowych. Komisja Europejska szacuje, że dziesięć najczęściej znajdowanych plastikowych przedmiotów jednorazowego użytku stanowi 43 % wszystkich odpadów morskich na europejskich plażach. Kolejne 27 % to narzędzia połowowe zawierające plastik. Odpady morskie są nie tylko poważnym zagrożeniem dla różnorodności biologicznej mórz i wybrzeży, ale mają również skutki społeczno-gospodarcze, a ich koszty dla gospodarki UE szacuje się na 259–695 mln EUR. [Badanie](#) Eurobarometr z 2017 r. wykazało, że znaczna większość Europejczyków niepokoi się wpływem codziennie używanych produktów z tworzyw sztucznych na zdrowie (74%) i na środowisko (87%).

Wniosek Komisji Europejskiej

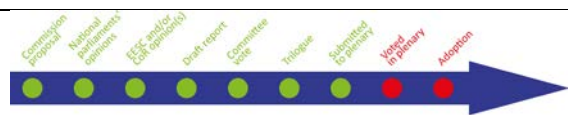
[Proponowana dyrektywa](#) koncentruje się na dziesięciu najczęściej znajdowanych plastikowych przedmiotach jednorazowego użytku oraz zagubionych i porzuconych narzędziach połowowych, a jej celem jest ograniczenie wpływu na środowisko oraz uniknięcie fragmentacji rynku wewnętrznego. Przewiduje ona zróżnicowane środki dla różnych kategorii produktów, takie jak: zakaz stosowania niektórych przedmiotów, które można już zastąpić gotowymi rozwiązaniami alternatywnymi (patyczki kosmetyczne, sztucce, talerze, słomki, mieszadła do napojów i patyczki do balonów); cele w zakresie ograniczenia zużycia plastikowych pojemników na żywność i kubków na napoje; odrębny cel w zakresie selektywnej zbiórki butelek z tworzyw sztucznych wynoszący 90 %; wymogi dotyczące projektowania produktów (pokrywki i wieczka przytwierdzone do plastikowych pojemników i butelek na napoje); wymogi dotyczące etykietowania (w odniesieniu do balonów, chusteczek nawilżonych, podpasek higienicznych), aby zapewnić konsumentom informacje dotyczące prawidłowego sposobu usuwania tych produktów; środki na rzecz zwiększania świadomości i systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta (rozszerzona odpowiedzialność producenta nakładająca na producentów wymóg dotyczący pomocy w pokrywaniu kosztów gospodarowania odpadami, sprzętania i prowadzenia kampanii uświadamiających) w odniesieniu do pojemników na żywność, opakowań i owijek, pojemników na napoje i kubków, wyrobów tytoniowych z filtrami, chusteczek nawilżonych, balonów, lekkich plastikowych toreb na zakupy oraz narzędzi połowowych.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W dniu 10 października 2018 r. Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) Parlamentu Europejskiego przyjęła swoje [sprawozdanie](#) w sprawie wniosku ustawodawczego. [Porozumienie](#) trójstronne osiągnięte z Radą w dniu 19 grudnia 2018 r. i zatwierdzone przez komisję ENVI w dniu 22 stycznia 2019 r. wprowadza szereg zmian do wniosku. Zgodnie ze stanowiskiem Parlamentu tekst porozumienia rozszerza zakres ograniczeń rynkowych (zakazów) na produkty wytworzone z oksybiodegradowalnych wyrobów z tworzyw sztucznych oraz niektórych styropianowych pojemników na żywność i napoje. Ustanawia wiążące cele w odniesieniu do zawartości tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu w butelkach na poziomie 25 % do 2025 r. (w przypadku

butelek PET) i 30 % do 2030 r. (w przypadku wszystkich butelek); uzupełnia wykaz przedmiotów podlegających wymogom w zakresie etykietowania o wyroby tytoniowe z filtrami i kubki z tworzyw sztucznych (lecz znosi ten wymóg w przypadku balonów); oraz wyjaśnia, jakie koszty muszą ponosić producenci wyrobów tytoniowych w ramach systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Jeżeli chodzi o narzędzia połowowe, państwa członkowskie byłyby zobowiązane do ustanowienia krajowych minimalnych rocznych poziomów zbiórki do celów recyklingu narzędzi połowowych stanowiących odpady oraz do monitorowania narzędzi połowowych wprowadzanych na rynek, a także zebranych narzędzi połowowych stanowiących odpady w celu ustanowienia wiążących ilościowych celów na poziomie całej UE. Parlament przeprowadzi głosowanie nad tekstem rozporządzenia podczas drugiej marcowej sesji plenarnej.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2018/0172\(COD\)](#);
Komisja przedmiotowo właściwa: ENVI; Sprawozdawczyni:
Frédérique Ries (ALDE, Belgia).

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2019.

